

Володимир Підгірняк, архітектор

Титан Атлант.

Міф чи реальність?

“Були ж того часу велетні на землі -
були вони й потім, коли сини божі
жили з дочками людськими й ці їм
родили. То були славетні велетні
давнини.”

(Старий Завіт. Книга Буття.)

Біблія стверджує, що колись жили на Землі титани і сини божі. Відголосок про це знаходимо також в давньогрецьких міфах. “В ті далекі часи, коли мудрість ще не була сивою, а була юною, як ранній ранок, жив могутнім життям в Щасливій Аркадії титан-велетень - брат Прометея Атлант”. Так писав киянин Я.Голосовкер (1890-1967) в “Сказанні про титанів”, де, як зазначив С.Шмідт, в літературно-художній формі, опираючись на знання, зібрані наукою, філософ здійснив спробу відновити втрачені древньоіллінські міфи (М. “Детская литература”. 1994. С.17-36). Звідси же дізнаємося про третього брата Прометея та Атланта - Менетія, що був надмогутнім і, мабуть, разом з батьком Япетом був повергнений в глибини Тартару (пекла для безсмертних) Олімпійськими богами на чолі з Зевсом за спробу відстояти свою волю і правду в боротьбі за владу над світом.

Прометея - Промислителя прикував Зевс до скелі Кавказу. Тому і пішов Атлант з-під влади Світодержця на свою Чудо-Гору. І був щасливий титан Атлант, такий щасливий, що бувало, говорили між собою пастухи далеко за хребтом Тайгету: “Є на Чудо-Горі небачений сад, недоступний для смертних. Перед входом в сад стоїть велетень, щасливий Атлант, і на піднятих руках тримає небо”.

Все бачити міг би Атлант, але передбачувати, як Прометей, не міг, а можливо просто не хотів нічого помічати. Тож не знав Атлант, що задумав Зевс заманити дочок його Плеяд в небо поближче до житла богів, викрасти їх зі Щасливої Аркадії. І пригрозив Зевс Атлантові перед богинею Дикою-Правдою:

“Прийде герой, закам'яніє тебе -
і будеш ти, Гора-Людина,
каменем-горою!”

Але не знав прямодушномудрий Атлант про свою вину перед світом на своїй Чудо-Горі, не знав, що життя прожити на Чудо-Горі - вже провина перед богами.

Почула Гера грізне слово Зевса, спустилась з Олімпу на дрімучу гору Вепрів до Атланта і сказала: “Бережи Плеяд, Атланте!” І шепнув Атланту Аргус: “Бережи Плеяд. Викраде їх в цю ніч Всевласний Ловець”.

Тоді підняв Атлант руки до неба, кинув клич, скликаючи юних титанів - хай кинуться з ним на Олімп. Вийшли на клич Атланта титани гір, рік і лісів один за другим. Кинулись юнаки-титани вслід за Атлантом на Олімп, щоб звідти забігти на небо. Один на один вийшли в бій Атлант і Зевс. А інші юнаки-титани зіткнулися з іншими богами. Йшла битва між серцем і розумом, між знанням і наївністю. На перебіг битви вплинули Сторукі велетні та блискавки велетнів Кіклопів, яких призвав собі на допомогу Зевс. І повергнені були титани на землю.

Не пам'ятав обпалений Атлант, як вдарився об ґрунт. Стихла битва. Зяючи чорними ранами, лежало посічене величезне тіло Атланта біля вод океану, на високому

гребені, все в рубцях, ніби хтось письменами-велетами покарував на його обвугленій шкірі.

Здійснилася погроза Повелителя: Атлант закам'янів. Чи ж залишився його слід на землі? Так. Маємо впевненість стверджувати, що скам'янілий Атлант знаходиться в Україні, а саме в Криму, біля міста Алушти. Сьогодні цей камінь-гору називають Чатирдаг. Найкраще вона сприймається у вигляді скульптурного образу з вершин, що нависають над пансіонатом “Кипарис”. Але це не пасивна скульптура - вона випромінює справді велетенську енергію. Саме тому цілком свідомо художник Іванов змалював цю гору, як тло для своєї картини “З'явлення Христа народові”, використавши її енергетичний потенціал. Ну, а хто відвідав “Мармурові печери” гори Чатирдаг, той мав змогу поблукати нутроцями велетня і побачити рештки закам'янілої його трапези.

Для більшої переконливості сказаного надаємо сьогоднішній вигляд гори Чатирдаг (вид з моря) і ескіз реконструкції скульптурної композиції “повержений Атлант”. Кожен бажаючий має змогу побачити її на власні очі, завітавши до міста Алушти.